

citovaného zákona s upotrebením § 91. Trz. na 100 Kč peňažitej pokuty.

Na odvolanie obidvoch obžalovaných sedria jako apelačný súd rozsudok prvostupňový potvrdila a bol potom rozsudok vyhlásený za právoplatný a vykonateľný. Odsúdení podali ale proti rozsudku sedrie zmätočnú sťažnosť, ktorú okresný súd odmietnul s tým odôvodnením, že ponevác trestný čin — podľa obžaloby aj podľa rozsudku — je len peňažitou pokutou trestný, je zmätočná sťažnosť proti druhostupňovému rozsudku podľa § 556. odst. 2. Trpp. neprípustná. Sťažnosť proti tomu, zavčasu podanú, sedria, ako apelačný súd trestný zamietla, ako neodôvodnenú, odvolávajúc sa na to, že okresný súd správne dfa § 557. Trpp. odmietnul zmätočnú sťažnosť, ako zákonom vylúčenú.

Ale tak usnesením okresného súdu, ktorým bola zmätočná sťažnosť odmietnutá, ako aj usnesením sedrie, sťažnosť proti tomu zamietajúcim, bol porušený zákon v ustanovení § 32. Trpp. nov.

Na miesto §§ 429., 430. a 432. Trpp. vstúpily v platnosť §§ 30., 31., 32. Trpp. nov. (zák. čl. XIII : 1914).

Odstavec 2. § 31. Trpp. nov. — čo do zmätočných sťažností už vynechal § 389. Trpp., — a § 32. Trpp. nov. určite vyslovuje, že súd, u ktorého zmätočná sťažnosť bola oznámená, alebo podaná — odmieta len opozdenú, alebo takú zmätočnú sťažnosť, ktorej upotrebila neoprávnená stránka.

Z toho plynie, že § 389. Trpp. sa už nemal upotrebiť pri zmätočných sťažnostiach vo veciach, patriacich do oboru pôsobnosti okresného súdu, a od platnosti zákonného článku XIII : 1914 — aj v týchto záležitostiach jedine smerodatný je odstatec 1. § 32. Trpp. nov.

Bolo tedy treba opravnému prostriedku gen. prokur. vyhovieť a vyriešnuť, že usnesením okresného súdu a usnesením sedrie, ako apelačného súdu porušený bol zákon v ustanovení § 32. Trpp. nov. a ponevác v neprospech obžalovaných nižšie súdy rozhodovaly vo veci, ktorá nespadaia do ich právomocí, boly podľa analógie ostatného odstavca § 442. Trpp. usnesenia zrušené, a prikázané súdnej tabuli, aby o zmätočných sťažnostiach obžalovaných rozhodla.

(Č. Kr III. 756/23 zo dňa 27./XII. 1923.)

Dr. J. Kotyza:

Zásadní rozhodnutí Nejv. voj. soudu.

Duchovního, jenž vede u farního úřadu, kdež jest činným, matriky, nelze pokládati za státního úředníka ve smyslu mobilisační vyhlášky z roku 1921.

Soud I. stolice zprostil obžalovaného kuráta obžaloby pro přečin podle § 50. bran. zák., poněvadž neshledal skutkové podstaty po stránce objektivní, vzav za prokázáno, že obžalovaný v době vyhlášení mobilisace v roce 1921 na faře v S. samostatně vedl matriky a měsíční a čtvrtletní výkazy, odesílané státním úřadům, v důsledku kterých agendy byl obžalovaný po názoru soudu I. stolice státním úředníkem, na něhož se, poněvadž jest narozen v roce 1890, vztahovalo ustanovení mobilisační vyhlášky o státních zaměstnancích, uvedené v odstavci IV., lit. d).

Proti osvobozujícímu rozsudku uplatňuje zmatečná stížnost voj, prok. zmatek 9 : a, § 358. v. tr. ř., který spatřuje v tom, že soud I. stolice nesprávně použil na obžalovaného ustanovení odst. IV., lit. d) mobilisační vyhlášky, ježto po názoru zmatečné stížnosti nelze obžalovaného pokládati za zaměstnance státního úřadu přes to, že vedl na farním úřadě v S. matriky a měsíční a čtvrtletní výkazy, odesílané státním úřadům.

Stěžovatel míní, že za zaměstnance státního úřadu jest pokládati toho, kdo jako takový byl státní správou do určitého úřadu převzat, aby vykonával v tomto úřadě práce pro stát jako své hlavní životní povolání, nikoli však toho, kdo při svém občanském povolání vykonává některé úkony pro stát. Jinak bylo by prý pokládati za zaměstnance státního úřadu také notáře, starosty obcí, majitele prodejen státní třídní loterie.

K rozsudku bylo by nejprve podotknouti, že se nedrží přesně nomenklatury, již užívá mobilisační vyhláška v odst. IV., lit. d). Tam je řeč o zaměstnancích (ostatních) státních úřadů a ne o státních úřednících, kterého výrazu užívá rozsudek a který výraz je vzhledem k pojmu »zaměstnanců státních úřadů« užit, neboť jest známo, že u různých státních úřadů jsou mimo státní úředníky v užším slova smyslu činnými také t. zv. smluvní úředníci, tedy osoby, jichž poměr ke státu je jiný než u státních úředníků a které tudíž bez dalšího do kategorie těchto nelze počítati. Toto rozlišování nepřichází zde však dále v úvahu, poněvadž jest nesporno, že farní úřady nejsou úřady státními.

Soud rozhodovací pochybil však také i potud, pokud přiznal obžalovanému povahu státního úředníka z toho důvodu, že u farního úřadu, u něhož byl jako kaplan činným, vykonával též určité funkce v zájmu státu.

Že duchovní jednotlivých náboženských vyznání o sobě nejsou státními úředníky, nepotřebuje zvláštního odůvodnění. Není tu ale také žádného ustanovení, dle něhož by duchovní, jenž u církevního úřadu, u něhož jest činným, obstarával některé agendy pro stát, jak tomu bylo u obžalovaného, stal se na dobu této své činnosti státním úředníkem, zejména neobsahuje o tom ničeho zákon z 25. ledna 1914, ř. z. č. 15., jenž upravuje služební poměry státních úředníků.

Duchovnímu římsko-katolické církve, jenž u farního úřadu, u něhož jest činným, vede matriky a zhotovuje z nich výtahy pro státní úřady, nelze z této příčiny přiznati vlastnost státního úředníka ani z toho důvodu, že tato agenda farních úřadů spočívá posud na úmluvě mezi státem a ř.-k. církví (konkordát), jest tedy povahy veřejnoprávní, neboť, jak řečeno, pro to, aby takovému duchovnímu přiznán byl charakter státního úředníka, schází zákonný podklad. Ostatně jsou i jiné případy, že funkcionář, stojící v jiné než státní veřejné službě, obstarává určité agendy pro stát nebo v zájmu státu, aniž se proto stává úředníkem státním, tak na příklad obecní starostové, lékaři a zvěrolékaři samosprávných úřadů a podobně.

Pokud tedy soud rozhodovací neshledal skutkové podstaty přečinu podle § 50. bran. zák. vzhledem k ustanovení IV. odst., lit. d) mobilisační vyhlášky z toho důvodu, že obžalovaný byl v čas mobilisace státním úředníkem, porušil zákon v § 50. bran. zák. a zatížil rozsudek zmatkem podle § 358., 9 : a v. tr. ř., jehož se vojenský prokurátor právem dovolává.

Nehledíc však k tomu, že soud rozhodovací se při stanovisku, které k věci zaujal, subjektivní stránkou viny obžalovaného vůbec nezabýval, nejsou v rozsudku a jeho důvodech zjištěny všechny skutečnosti, které, když by se zákona náležitě užilo, měly býti podkladem nálezu.

Jak z opisu kmenového listu (ř. č. a—9) vychází, byl obžalovaný jako kandidát duchovního stavu podle § 29. bran. zák. z roku 1889 zproštěn činné služby a nalézal se v důsledku toho v den působnosti branného zákona z roku 1920 v evidenci náhradní zálohy. Na obžalovaného vztahovalo se tudíž ustanovení § 63., odst. 2. bran. zák. z roku 1920, podle něhož byl sice převeden do zálohy, byl však povinen konati za mobilisace službu beze zbraně podle potřeby, t. j. ne na základě všeobecné mobilisační vyhlášky, nýbrž na zvláštní povolání. Obdržel-li obžalovaný takové zvláštní povolání, soud I. stolice nezjistil.

Za tohoto stavu věci nemohl Nejvyšší vojenský soud rozhodnouti ve věci samé, nýbrž zmatečně stížnosti vyhověl, rozsudek zrušil a přikázal věc soudu I. stolice k novému projednání a rozhodnutí.

(Rozh. N. v. s. č. P 600/23.)

Dr. Bařinka:

Přehled občanských rozhodnutí N. S.

Přípustnost k pořadu práva pro žalobu o náhradu škody proti okresu z důvody, že nebyla okresní silnice udržována v řádném stavu. Ručení okresu za úraz vadným stavem silnice.

Žalobcův kůň vstoupil za jízdy po silnici žalovaného okresu na mřížoví nad vstupním kanálem, jež se s ním probořilo, čímž přivedeno mu těžké poranění, takže musel býti poražen.

Žalobě o náhradu škody bylo oběma nižšími soudy vyhověno, námitku nepřípustnosti pořadu práva odvolací soud vyvrátil. — Okres jest vlastníkem silničního pozemku a jeho součástek a příslušenství, tedy i vstupního kanálu a vyplývá jeho povinnost udržovati uzávěrku jako věc vlastní v takovém stavu, by z toho nevzešla škoda osobám třetím, již ze samého práva vlastnického, tedy z práva soukromého. Žalobce opírá žalobní nárok o to, že žalovaný okres způsobil mu svým zaviněním a to porušením povinnosti zákonem mu zvláště uložené, škodu na majetku, a odvolává se zejména na ustanovení § 1298. obč. zák. Nárok takový je nárokem soukromoprávním i když poškozující jednání neb opomenutí je přestupkem předpisu veřejnoprávního. Ze znění zákonů těch vychází, že okresu náleží nejen opatřiti náklad k tomu potřebný, nýbrž také postarati se o bezpečnost provozu na okresní silnici, neboť je mu výslovně postarati se o potřebné opravy a bezpečný stav silnice a všech jejích součástek, aby bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožena. Je tedy povinnost pečovati o bezpečnost provozu na okresních silnicích uložena okresu pozitivními, zvláštními předpisy. — Zanedbání této zákonné povinnosti zavazuje okres k náhradě škody z toho vzešlé, podle všeobecných předpisů o náhradě škody. — Uzávěrka kanálu byla v čas úrazu ve stavu